

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 12P/76/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7223201219
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Svičinová
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2023:7223201219.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou JUDr. Antóniou Svičinovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: I. W., B.. XX.XX.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Šafárikova 112, 048 01 Rožňava, dieťa rodičov: matka I. R.X., B.. XX.XX.XXXX, O. X. W. - I. N., O..Č.. X. W., V. XX a otec H. W., B.. XX.XX.XXXX, O. X. W.-I. N., L. XXXX/XX, O..Č.. X. W., V. XX a mal. dieťa: Y. R., B.. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov I. R., B.. XX.XX.XXXX, O. X. W.-I. N., O..Č.. X. V. XX a otec neuvedený, na návrh navrhovateľky Q. Š., B.. XX.XX.XXXX, O. X. G., H. S. XXX/XX, v konaní o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Zrušuje náhradnú osobnú starostlivosť Q. Š.H., B.. XX.XX.XXXX, nad maloletou I. W., B.. XX.XX.XXXX, a maloletou Y. R., B.. XX.XX.XXXX.

II. Nariaduje mal. I. W., B.. XX.XX.XXXX, a mal. Y. R., B.. XX.XX.XXXX, ústavnú starostlivosť, ktorú budú vykonávať v Centre pre deti a rodiny Dobšiná, Nová 809, 049 25 Dobšiná.

III. Matka I. R., B.. XX.XX.XXXX, je povinná prispievať na výživu mal. I. a Y., na každé dieťa mesačne sumou rovnajúcou sa 30 % životného minima určeného zákonom č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v platnom znení, a to vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny Dobšiná, Nová 809, 049 25 Dobšiná.

IV. Otec H. W., B.. XX.XX.XXXX, je povinný prispievať na výživu mal. I. mesačne sumou rovnajúcou sa 30 % životného minima určeného zákonom č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v platnom znení, a to vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny Dobšiná, Nová 809, 049 25 Dobšiná.

V. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Košice II č.k. 17P/170/2021-76 zo dňa 02.05.2022.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka podala dňa 13.02.2023 návrh, ktorým žiadala, aby súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť nad maloletými deťmi I. W., B.. XX.XX.XXXX a Y. R., B.. XX.XX.XXXX, ktorá jej bola nariadená rozsudkom Okresného súdu Košice II. č.k. 17P/170/2021-76 zo dňa 02.05.2022.

2. Svoj návrh odôvodnila tým, že ako zamestnankyňa CDR Dobšiná zabezpečovala starostlivosť o maloletú I. a Y. asi 10 rokov ako profesionálny náhradný rodič. Vytvorila sa medzi nimi citová väzba, deti boli malé, nemala s nimi žiadne výchovné problémy, deti s rodičmi neboli v kontakte. Starostlivosť o maloleté deti aj naďalej zabezpečuje, ale vyskytli sa vážne výchovné problémy, najmä s maloletou I.. I. má 13 rokov a vzhľadom na jej pubertálny vývoj, prestala navrhovateľku rešpektovať. Neposlúcha, odvráva, odmieta sa pripravovať na vyučovanie. Má neskoré príchody zo školy. Aj v samotnej škole, kde

dosahuje slabší prospech, vyvoláva incidenty so spolužiakmi. V poslednom čase dochádza k útekmi z domu. Na odporúčenie vedenia školy navrhovateľka s maloletou navštívila detského psychológa, neurológa a psychiatra. Napriek týmto opatreniam sa jej správanie nezlepšilo, dokonca navrhovateľku neprávom obvinila, že jej fyzicky ubližuje. Takéto správanie sa maloletej I. má negatívny vplyv aj na maloletú Y.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil listinné dôkazy, a to lekárske správy, správu zo školy, rodné listy maloletých detí, správu kolízneho opatrovníka z prešetrenia pomerov, správu zo sociálnej poisťovne, pripojený spis Okresného súdu Košice II. sp.zn. 17P/170/2021 a ďalší spisový materiál a zistil takýto skutkový a právny stav:

4. Súd vykonal pojednávanie bez prítomnosti rodičov maloletých detí, ktorí svoju neúčasť žiadnym spôsobom neospravedlnili, ani sa k podanému návrhu nevyjadrili.

5. Navrhovateľka na pojednávaní konanom dňa 20.07.2023 uviedla nasledovné: Ja trvám na podanom návrhu. Od kedy som tu bola naposledy, v podstate sa nič nezmenilo. Mal. I. naďalej je v nemocnici v Michalovciach na psychiatrickom oddelení, keďže užívala nadmernú dávku liekov. Mal. Y. je smutná, stále opakuje, že chce byť s I.. Návrh som podala z dôvodu, že s maloletými som mala výchovné problémy, teda najmä s I.. Dievčatá ma nerešpektujú, I. mi papuľuje, odvráva, nechce sa učiť, zo školy chodí neskoro po štyroch až šiestich hodinách, od kedy sa skončilo vyučovanie. Odmietala si robiť domáce úlohy. Keď mala náladu, urobila ich, inak nie. Ja som za ňu tieto úlohy robila. Nadávala mi, že ma nenávidí, chce ísť preč, nemá ma rada. Taktiež kričala aj na moju dcéru. Tieto výchovné problémy pretrvávajú už asi rok.

6. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že súhlasí s podaným návrhom, teda aby boli mal. deti zverené do ústavnej starostlivosti CDR Dobšiná a aby boli rodičia mal. detí zaviazaní prispievať na ich výživu v minimálnej výške.

7. Zo správy klinickej psychologičky T.. G. J. zo dňa 07.02.2023 vyplýva, že maloletá I. W. je psychosociálne a emočne nezrelá. Prítomnosť prejavov vývinových porúch učenia, ťažkosti v adaptabilite, zvýšená senzitivita, intrapsychická tenzia, problematická citová oblasť. Nízka frustračná tolerancia, znížené sebaovládanie, poruchy správania.

8. Zo správy detského psychiatra T.. Z. U. zo dňa 02.02.2023 vyplýva, že maloletej I. W. bola stanovená diagnóza: zmiešané poruchy emócií a správania. Zároveň bol predpísaný liek Risperidón.

9. Zo správy Základnej školy Pionierov 1, Rožňava, vystavenej školským psychológom T.. R. X., zo dňa 23.01.2023 vyplýva, že maloletá I. W. má problém s udržaním pozornosti, často odbieha od témy rozhovoru a pre pokračovanie je potrebné ju upozorniť prípadne motivovať. Správanie je situačne determinované, v afektívne napätých situáciách je možné očakávať neadekvátne reakcie v zmysle acting out. V rámci prežívania sa preukazuje zvýšená intrapsychická tenzia a znížená frustračná tolerancia.

10. Zo správy Základnej školy Pionierov 1, Rožňava, vystavenej triednou učiteľkou T.. T. I., zo dňa 23.01.2023 vyplýva, že maloletá I. W. v kolektíve triedy nie je veľmi obľúbená kvôli svojmu afektívnemu správaniu vo vypätých situáciách. Je veľmi impulzívna a výbušná. Často rieši konflikty, aj tie, ktoré sa jej osobne netýkajú, miestami až agresívne. V prípade konfliktu sa zatne, nevyvíja žiadnu aktivitu, nekomunikuje.

11. Zo správy ÚPSVaR Košice zo dňa 31.05.2023 vyplýva, že úrad dňa 22.05.2023 vykonával sociálne šetrenie na adrese V. XX, I. N.. Na uvedenej adrese žije matka maloletých I. R., B.. XX.XX.XXXX a otec maloletých H. W., B.. XX.XX.XXXX. Rodičia majú v osobnej starostlivosti desať maloletých detí. Mal. deti H. W., B.. XX.XX.XXXX, J. R., B.. XX.XX.XXXX, T. R., B.. XX.XX.XXXX, Y. R., B.. XX.XX.XXXX, H. R., B.. XX.XX.XXXX, G. W., B.. XX.XX.XXXX, X. R., B.. XX.XX.XXXX, J. R., B.. XX.XX.XXXX a mal. I. W., B.. XX.XX.XXXX H. U. W., B.. XX.XX.XXXX, u ktorých bola zrušená ústavná starostlivosť rozsudkom Okresného súdu Košice II. pod sp. zn. 17P/119/2022 zo dňa 15.02.2023, právoplatný 22.03.2023. Rodičia majú ešte mal. syna W. W., B.. XX.XX.XXXX, ktorý má nariadenú ústavnú starostlivosť v Centre pre deti a rodiny Dobšiná. Rodina žije v 1,5 izbovom byte. Hygiena v domácnosti na slabšej hygienickej úrovni. Byt pozostáva z jednej izby a kuchyne. V kuchyni sa nachádzal gauč, posteľ, TV a piecka.

Rodičia v čase sociálneho šetrenia preukázali oblečenie pre všetky mal. deti. Zariadenie v domácnosti je to najnutnejšie. V ďalšej izbe sa nachádzali dva rozťahovacie gauče, stoličky, matrace a nefunkčná chladnička. Matka maloletých je toho času vo vysokom štádiu tehotenstva, termín pôrodu má údajne v júni. Nie je sledovaná v žiadnej gynekologickej ambulancii. Mesačný príjem rodiny tvorí rodičovský príspevok vo výške 301,00 eur a prídavky na deti vo výške 600,00 eur. Dňa 29.03.2023 úrad vykonával pohovor s rodičmi ohľadne mal. I. W. a Y. R., či do budúca zvažujú zverenie maloletých do ich osobnej starostlivosti. Obaja rodičia uviedli, že nemajú záujem o prevzatie maloletých do ich osobnej starostlivosti z dôvodu, že sú s maloletými výchovné problémy a nebudú si plniť povinnú školskú dochádzku. Dňa 28.02.2023 úrad navštívil domácnosť navrhovateľky Q. Š., B.. XX.XX.XXXX, O. X. D.. H. S. XX, G., ktorá uviedla, že si podala návrh na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti. Navrhovateľka uviedla, že s mal. I. W. má výchovné problémy. Uviedla, že maloletá si vymieňa prostredníctvom sociálnej siete správy, ktoré majú erotický obsah. Maloletú viackrát upozornila, na čo sa maloletá začala sebapoškodzovať a opakovane odišla z domácnosti navrhovateľky. Navrhovateľka uviedla, že s mal. I. začali problémy od leta 2022, ešte pred vynesením rozsudku o zverení maloletých do náhradnej osobnej starostlivosti. Navrhovateľka uviedla, že maloleté deti mala v starostlivosti 10 rokov ako profesionálny náhradný rodič. V závere navrhovateľka konštatovala, že maloletým do budúca starostlivosť zabezpečovať nechce. Mal. I. je sledovaná v psychiatrickej ambulancii u T. U.. Bola jej stanovená diagnóza zmiešaná porucha správania, zmiešané poruchy emócií. Na základe uvedeného úrad odporúča vyhovieť návrhu navrhovateľky Q. Š., B.. XX.XX.XXXX, O. X. D.. H. S. XX, G.. V prípade ak súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť, úrad bude žiadať nariadiť maloletej I. W., B.. XX.XX.XXXX a maloletej Y. R., B.. XX.XX.XXXX, ústavnú starostlivosť v Centre pre deti a rodiny Dobšiná, ktoré potvrdilo prijatie maloletých do ich zariadenia.

12. Zo správy ÚPSVaR Košice zo dňa 31.05.2023 vyplýva, že matka maloletých detí poberá prídavok na dieťa od 01.06.2012, naposledy vo výške 600,00 eur mesačne, rodičovský príspevok od 01.01.2022, naposledy vo výške 301,00 eur mesačne. Nepoberá dávku v hmotnej núdzi ani inú dávku. Otec maloletej I. nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Naposledy bol v evidencii od 28.11.2018 do 23.01.2020, vyradený bol z dôvodu nespolupráce. Nepoberá dávku v hmotnej núdzi ani inú dávku.

13. Zo správy ÚPSVaR Rožňava zo dňa 12.06.2023 vyplýva, že maloleté deti I. W., B.. XX.XX.XXXX a Y. R., B.. XX.XX.XXXX, pochádzajú z mimomanželského vzťahu matky I. R.X., B.. XX.XX.XXXX a otca H. W., B.. XX.XX.XXXX, obaja t. č. X. V. XX, W.. Maloleté I. a Y. boli rozsudkom Okresného súdu Košice II., sp. zn. 17P/170/2021 zo dňa 02.05.2022, zverené do náhradnej osobnej starostlivosti Q. Š.H., B.. XX.XX.XXXX, O. X. H. S. XX, G.. Na základe telefonického rozhovoru s navrhovateľkou p. Š. zistili, že na uvedenej adrese býva v rodinnom dome. Dom pozostáva z 5 izieb, kuchyne, kúpeľne, toalety, kotolne a miestnosti na uskladňovanie vecí. Dom je kompletne zariadený, za plyn je uhrádzaná suma 190,00 eur, za vodu 60,00 eur, za elektrickú energiu 60,00 eur, za televíziu a internet 31,00 eur. V dome býva navrhovateľka, maloleté deti I. a Y., ktoré sú navrhovateľke zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, dcéra navrhovateľky H. Š. so svojim synom W. K.. Navrhovateľka je poberateľkou opakovaného príspevku náhradnému rodičovi v sume 313,20 eur a prídavku na mal. deti v sume 120,00 eur. Uviedla, že maloleté deti nemajú s rodičmi vytvorený žiadny vzťah. Mal. I. je v kontakte s rodičmi najviac 1 až 2 krát ročne a mal. Y. nie je s rodičmi v žiadnom kontakte. Navštevujú Základnú školu ul. Pionierov, Rožňava, I. 6. ročník, Y. 5. ročník. Maloletá I. je odo dňa 05.06.2023 hospitalizovaná v Psychiatrickej nemocnici v Michalovciach z dôvodu výchovných problémov. Navrhovateľka aj naďalej trvá na podanom návrhu. Vyjadrila sa a navrhuje, aby bola nad maloletými nariadená ústavná starostlivosť, nakoľko ich výchovu nezvláda a má s ňou vážne výchovné problémy. Z vyššie uvedených dôvodov navrhli, aby Okresný súd Rožňava nariadil nad mal. I. W., B.. XX.XX.XXXX a Y. R., B.. XX.XX.XXXX, ústavnú starostlivosť, ktorú budú vykonávať v Centre pre deti a rodiny Dobšiná. Ďalej navrhli, aby Okresný súd Rožňava zaviazal rodičov I. R., B.. XX.XX.XXXX a otca H. W., B.. XX.XX.XXXX, vyživovacou povinnosťou v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené a neploleté dieťa vopred do 15. dňa daného mesiaca vždy na účet zariadenia, v ktorom bude vykonávaná ústavná starostlivosť, t. j. Centra pre deti a rodiny Dobšiná. Ďalej navrhli, aby Okresný súd Rožňava zrušil rozsudok Okresného súdu Košice II., sp. zn. 17P/170/2021 zo dňa 02.05.2022, ktorým boli maloleté I. W. a Y. R. zverené do náhradnej osobnej starostlivosti Q. Š., B.. XX.XX.XXXX.

14. Zo správy Psychiatrickej nemocnice Michalovce zo dňa 05.06.2023 vyplýva, že maloletá I. je hospitalizovaná na akútnom detskom psychiatrickom oddelení PN Michalovce od 05.06.2023 z dôvodu intoxikácie Risperidonom. Údajne zjedla mesačnú dávku.

15. Zo správy Sociálnej poisťovne, pobočka Košice, zo dňa 14.06.2023 vyplýva, že matka ani otec maloletých detí nepoberajú dávku v nezamestnanosti, nemocenské ani dôchodkové dávky.

16. Z pripojeného spisu Okresného súdu Košice II. sp.zn. 17P/170/2021 vyplýva, že maloletá I. a maloletá Y. boli rozsudkom č.k. 17P/170/2021-76 zo dňa 02.05.2022 zverené do náhradnej osobnej starostlivosti Q. Š.. Rodičia boli zaviazaní prispievať na ich výživu v minimálnej výške.

17. Podľa ust. § 47 ods. 1 písm. e) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákona o rodine“), náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

18. Podľa ust. § 47 ods. 2 Zákona o rodine, súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

19. Podľa ust. § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

20. Podľa ust. § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaduje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

21. Podľa ust. § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaduje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

22. Podľa ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

23. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že navrhovateľka nie je schopná naďalej zabezpečovať náhradnú osobnú starostlivosť o maloleté deti, nakoľko sa prejavili výchovné problémy. Zmeny v správaní u maloletých detí, obzvlášť u maloletej I., sú tak vážneho charakteru, že nemožno od navrhovateľky požadovať, aby aj naďalej vykonávala náhradnú osobnú starostlivosť o maloleté deti. Tieto výchovné problémy vyvrcholili suicidiálnym pokusom maloletej I., pričom v súčasnosti je aj naďalej hospitalizovaná v detskej psychiatrickej liečebni. Súd preto zrušil náhradnú osobnú starostlivosť navrhovateľky nad maloletou I. a Y.. Rodičia o maloleté deti neprejavujú žiaden záujem, zo správy ÚPSVaR Košice vyplýva, že nie sú ochotní prevziať starostlivosť o maloleté deti, nakoľko s maloletými sú výchovné problémy a neplnili by si povinnú školskú dochádzku. Jediným riešením je teda zverenie maloletých detí do ústavnej starostlivosti, ktorú budú vykonávať v CDR Dobšiná. Keďže rodičia nemajú žiaden, alebo len nepatrný príjem, súd ich zaviazal prispievať na výživu maloletých detí v minimálnom rozsahu.

24. Zároveň súd týmto rozhodnutím zmenil rozsudok Okresného súdu Košice II., č.k. 17P/170/2021 zo dňa 02.05.2022.

25. Súd o povinnosti nahraďiť trovy konania nerozhodoval v zmysle ust. § 57 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Rožňava.

Odvolanie nemôžu podať tí účastníci konania, ktorí sa tohto práva vzdali.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.